

Mötesprotokoll Stockholm 17 – 18 juni 2014

Deltagare: Per Firing Jensen, Jan Gert Olsen, Kari Jensen, Mikko Jääskeläinen, Kjell Wahlbeck, Jan Wisén, Bo Andersson, L-G Strandberg dag 1, Lasse Widell Sjöfartsverket dag 2, Anita Galin dag 2, Marianne Storrösten DNK dag 2, Monica Rhodiner

Inledning

Kjell hälsade alla välkomna till Stockholm och Clarion Hotel Arlanda Airport och tackade Danmark för senast. Tyvärr kunde inte Island och då Gudrun delta på detta möte men annars var alla länder representerade.

Kjell informerade om de förändringar som sker på MSB och som berör arbetet i Nordred. Kjell skall gå i pension vid årsskiftet. Han kommer från den 1 september att sluta som avdelningschef för UB avdelningen för att sedan vara MSB´s senior rådgivare året ut. Jan Wisén nu t f enhetschef för Räddningstjänstenheten kommer från och med 1 september att vara biträdande avdelningschef på UB. Ny enhetschef efter Jan är anställd.

En kort presentations runda.

Föregående mötesprotokoll

Mötesanteckningarna från Köpenhamn gicks igenom och godkändes och lades till handlingarna

Hur ska vi jobba i framtiden?

Innan vi började med redovisning av arbetsläget från varje lands ansvarsområde ville Kjell starta en dialog kring formerna för fortsatt arbete inom Nordred gruppen.

Syftet med Nordred är att stärka det nordiska samarbetet som är ett gemensamt arbete. Det finns därför en förväntan på att vi utvecklar det nordiska samarbetet.

Hur vi ska jobba, vi har pratat om formerna, vi ska inte ta upp mera innehåll till nästa period.

Gemensamma och gränsöverskridande frågor är vårt område och hur behöver vi ändra former (arbetsformer) för att få till ett utökat praktiskt samarbete. Områden som är och bör vara lika för alla är metodutveckling samt inom forskningsområdet, då vi är ganska organisatoriskt lika.

Vidareutbildningsbehovet är samma för alla länder. Ett bra exempel är 90 sekunder produktionen från MSB och att Danmark har gjort en gemensam utbildning om elbilar som fler kan ta del av.

Kopplat till HAGA 2 föreslås att det ska byggas gemensamma nordiska moduler. Samarbetet kring USAR är beroende av responstid och arbete. Kan andra gemensamma små moduler vara intressanta.

En strategi för att utveckla vårt arbete kan vara att minska informationsdelarna på mötena. För att starta med mindre områden och öka interaktiviteten kring dem.

Se till att man inte bildar nya grupperingar i onödan utan gör de kopplingar till redan befintliga grupper.

Ta med detta hem och fundera hur vi kan förbättra samarbetet det finns en förväntan på vårt arbete.

Ta med frågan om mandat och inriktningar hem och resonera kring formerna till nästa möte. Förmedla detta resonemang till Gudrun också.

Redovisning av arbetsläget i grupperna och diskussion om fortsatt arbete

Hur går arbetet inom varje lands ansvarsområde? Se Beskrivningen i Nordisk samarbetsanalys Haga II (bifogas) samt från ministermötet den 27 maj i Oslo. Danmark kommer att bli ordförande i Nordred hösten 2015 och kommer att fortsätta arbetet och de förändringar Haga II kan innebära.

Olyckstyper

Ansvarigt land: Finland

Indikering av skogsbränder

Erfarenhetsåterföring av pågående projekt

Kompetensutveckling och utbildning, kvalitetssäkring av kompetens

Information från Skogsbrandskonferensen i Oslo gjordes av Kari.

En tradition till huvudtema är ledning. Vad är den största risken för skogsbrand, jo varmare klimat. Föreläsare deltog från Sverige och Norge. Norge har oftast vegetationsbränder och inte brand i produktiv skog.

Andra länder har ett annat ansvar än vi i Norden, där vi har kommunalt ansvar. Kommunen måste ha eget ansvar med ledning av insats men man har dålig kunskap om metoder och taktik för vegetationsbrand samt ingen planering. Skillnad på vilken miljö det gäller där Danmark har annan typ av vegetationsbrand.

Att det behöver brinna i naturen glöms bort då man förr brände av områden för mångfalden. Viktigt att bränna. Inte självklart att släcka utan låta större områden brinna om man inte måste skydda materiella värden.

Behöver mer kunskap om och när det ska släckas. Avslutade konferensen med, om alla bränder måste släckas? Strategiska beslut kunskap saknas. Inlägg att Rakel och Nödnatt är viktiga för kommunikationen. Kartor är också viktigt för kommuner i gränstrakterna. Bra seminarier.

Skogsbrandsbevakning

Frågeställningar till mötet var: Hur går arbetet, finns det behov av gränsöverskridande samverkan, gemensam detektering, erfarenhetsutbyte?

Mikko gjorde en beskrivning om hur bevakningen och ansvaret ser ut i Finland.

Spaningen sker utifrån räddningslagen tidigare ett länsstyrelseansvar. Det sker 1000 skogsbränder i Finland per år med en mindre avbränningsyta av ca 0,4 ha. Inga stora skogsbränder.

Flyger och spanar när skogsindex är över 4. 2013 genomfördes 611 flygningar och man upptäckte 63 bränder. Spanare och flygare utbildas i samarbete med inrikesministeriet och Regionalförvaltningsverk. Totala kostnaden är ca 300 - 400 tusen euro per år.

Lars-Gunnar berättade om samarbete med Finska meteorologiska institutet och den testperiod som genomfördes i Sverige 2013. Under 2014 tar SoS Alarm emot larmen och går vidare till räddningstjänsten för utökad test. Kommunen är ansvarig och tar hjälp av lokala flygklubbar.

Sverige vill ha ett avtal med Finska meteorologiska institutet mer än år från år. Viktigt med långsiktig plan för MSB vad gäller kostnader för bevakning och att inte åka snålskjuts på Finland. Finns det intresse från andra, Norge tror inte att man är totalt ointresserade

OAV drönare: Danmark har ett projekt med drönare som är långsiktigt och ställer krav utifrån lagstiftning. Svårt att använda säger även Finland. I Sverige går det inte då du måste se drönaren för att kunna flyga med den. De satelliter som Finland använder flyger över Norden varannan timme vilket är ganska ofta.

Vid mötet bestämdes att Finland, Sverige och eventuellt Norge bildar en arbetsgrupp för att se på gemensam utveckling.

Sverige bjuder in till ett möte med Meteorologiska institutet som är ansvarigt i Finland. Vi vill hitta former för övervakning samt ett genomföra ett studiebesök på Meteorologiska Institutet. Inbjudan går till alla i NORDRED gruppen innan nästa möte med redovisning på nästa möte.

Gränsöverskridande samarbete vid inträffande händelser Ansvarigt

land: Sverige

Analys av nuläge

Förslag till gränskommunala råd där dessa inte finns

Lokalt och regionalt samarbete samt Gränsräddningsråd

Det finns idag tre aktiva gränsräddningsråd i Sverige och Norge. Dessa är välfungerande men jobbar lite olika.

”Gränsräddningsrådet i Mitt- Skandinavien” består av länsstyrelsen i Jämtlands län och Fylkesmannen i Sör-Trøndelag och Nord-Trøndelag. Man har ett möte per år samt stora och mindre övningar. Under 2016 kommer två övningar att genomföras nämligen ”Gränslössamverkan vid kärnteknisk olycka” samt en table top kommunikationsövning med Rakel och Nödnett. Den sista övningen är en del av ett Svenskt-Norskt projekt samt ett EU projekt.

Gränsräddningsrådet i Värmland, Dalarna och Hedmark.

Har två möten per år. Genomför övningar och 2013 var en stor övning där Norge och Sverige deltog. Utvärderingen av övningen visar bl. a på behov av bra ordlistor med termer och begrepp trots dagligt samarbete.

Man ser även över lokala avtal. Intresserad av samarbetet mellan Nordred och länsnivån.

Gränsräddningsrådet i Västra Götaland mellan länsstyrelsen och Østfold.

Möten genomförs två ggr per år samt stora och små övningar. På mötena behandlas även gränslös Riskanalys. Hösten 2014 kommer en stor övning att genomföras där Nordred gruppen är inbjuden.

Monica kontaktar länsstyrelsen i Luleå, Stockholm och Malmö för att se hur man löser samarbetet över gränsen då det inte finns något särskilt

Gränsräddningsråd här. Det finns dock ett ganska nytecknat samarbetsavtal mellan Räddningstjänsten Malmö och Köpenhamn. Kari, Per och Jan Gert stämmer av på sin sida gränsen. En redovisning ska göras på nästa möte.

”Lägesbild vid gränsen med kartor, geodata och satelliter”

Punkten skjuts till nästa möte.

Ledningsamverkan

Ansvarigt land: Norge

Resurskoordinering

Ledningsstöd inklusive kommunikation, geodata och interoperabilitet

Vad pågår?

Samverkan med Sverige

Till förra mötet hade Kari med sig Norges ELS ledningshandbok som man använder vid tillsyn för räddningstjänsten som ska användas vid insatsledning. Tillsynen skulle genomföras av fylkesman då de redan hade tillsynen av kommunen i övrigt. Fylkesmannen krävde då utbildning och ytterligare resurser varför DSB har kvar ansvaret. DSB har gjort tillsyn i 8 kommuner i år och ska genomföra 10 kommuner nästa år. Förmågan är kopplad till minsta krav på styrka kopplat till deras egen risk och sårbarhetsanalysen.

Erfarenhetsåterföring

Ansvarigt land: Danmark

Lärande av olyckor och händelser

Hur lär vi oss efter inträffade olyckor och händelser?

Inget nytt

SINE är nu fullständigt implementerat i Danmark. Grönland har fått ett nytt Artic commando samt två nya helikoptrar och Färöarna har en. Det är polisen som har ansvaret. Det har blivit mer aktivitet med turister på Färöarna och Grönland som ökar kraven på resurser.

Vid stora händelser görs större utredningar av bland annat Statens Haverikommission. I Danmark finns ingen systematik men det finns förväntningar men inga lagkrav. Man följer upp statistiken. Finland har inga krav på att följa upp och finns ingen systematik. Samma är det för Norge finns inga krav.

Alla konstaterar att läget är ”förtvivlat dåligt”.

Hur får vi till en ärlig process?

Till nästa möte, hur går vi vidare?

Nordiska övärlden

Ansvarigt Land: Island

Mottagande av fartyg i nöd, speciella förhållanden när det är långa avstånd och mera isolerade platser,

Förslag till planer tas fram (koppling Barents)

Hur är statusen på arbetet?

Island och Gudrun deltog inte på mötet men frågan är viktig.

Gränslös kommunikation för användarna av Nödnett och Rakel

Anita Galin, MSB, Marianne Storrösten, DNK

MSB Rakel och DNK har under en lång tid varit drivande inom området kommunikation mellan olika nät för PPDR, Public Protection & Disaster Relief. Detta genom internationellt arbete med andra operatörer och leverantörer inom området. Allt detta arbete har lett till i två internationella projekt.

- **Nor-Swe ISI project**
Samarbetsprojekt med MSB, Rakel Sverige och i Norge, DNK – Nödnett och respektive systemleverantör Airbus Defence and Space för Rakel och Motorola för Nödnett. Inom projektet ska ett fungerande gränsöverskridande operabilitet (Inter System Interface) utvecklas och implementeras och koppla ihop Rakel och Nödnett. Dessutom ingår en gemensam övning 2016 för att testa funktionaliteten i ett realistiskt scenario för gränssamverkan. Övningen ska genomföras, tillsammans med användare i respektive land.
- **ISITEP– Inter System Interoperability for Tetra-TetraPol Networks.**
Ett EU finansierat projekt med 15 partners med motsvarande projektupplägg som ovan men med större kontext – Europa. Både Sverige och Norge deltar i detta projekt med främsta fokus på metodik och en demonstration av sammankopplingen som tagits fram i ovanstående projekt. Aktiviteter i detta projekt kommer att koordineras med aktiviteter i Nor-Swe ISI project.

Det norsk-svenska samarbetet där de nationella Tetranäten kopplas samman är unikt i sitt slag. Övningen sker genom Gränsräddningsrådet Mitt – Skandinavien.

RITS/MIRG redovisning av läget

Lasse Widell Sjöfartsverket presenterade sig och tackade för inbjudan och det var första gången på Nordred möte. Lasse är enhetschef samt avdelningschef för flygräddningstjänst.

Berättade om organisationen i Sjöfartsverket och deras ansvar för sjö- och flygräddningstjänst.

Sedan 3 år tillbaka finns t avtal med 9 grannländer om efterforskningsansvar. Räddningscentral JRCC finns i Göteborg och är en del i räddningstjänstarbetet. SAR, search and rescue resurser i samverkan med olika organisationer genomför gemensam utbildning för ca 100 personer varje år.

Samverkar med grannländerna genom många övningar. De har ett etablerat räddningssystem med våra närmaste grannländer och de organisationer som frekvent delta i räddningsinsatser.

JRCC har en integrerade ledningssystem och mycket förbereds innan.

Att kunna genomföra räddinsatser i olika miljöer och väderförhållanden samt öka kompetens inom akut omhändertagande är prioriterade områden.

På gång

Ny generation räddningshelikopter kan användas i alla väderleksförhållanden fungerar i nästan alla vädertyper. 7 nya helikoptrar ett helt nytt system. AW 139 är bättre flyga i fjällmiljö och har höjt vår förmåga. Nytt SAR helikoptersystem, Umeå, Norrtälje, Visby, Kallinge, Säve Insatstid 15 min och 90 min täckningstid.

Öka förmåga om akut omhändertagande för helikopter personal diskuteras med Socialstyrelsen men är en lång resa

RITS – MIRG maritime incident respons Group

Tre styrkor idag Stockholm, Göteborg och Karlskrona. Ansvarig är Kustbevakning, kommunal räddningstjänst, Sjöfartsverket samt MSB.

Sjöfartsverket jobbar nu på ett nytt tänk att bredda konceptet, för regelutveckling har ökat för fartyg och färja där man ska aldrig evakuera från fartyget. Måste utgå från regelverket IMO.

Se till att fartyget tas till hamn säkra branden själva ta sig till skyddade områden.

Alla kustkommuner ska ha samma grundkompetens för brand på båt.

I framtiden 3 MIRG styrkor på (4-6 personer)

Har haft höga ambitioner många kommuner har svårt att klara av detta vid sidan av ordinarie arbete och är en merutgift för kommunen.

Sjöfartsverket, Kustbevakningen och MSB ska mobilisera resurser under året och vill göra det tillsammans med våra grannländer, vad ska vi ha, och hur ska de jobba tillsammans?

Inriktning att med flera länder Tyskland, Polen, Litauen samt de nordiska utveckla tankarna på förändringar. Vilken nivå ska man ligga på? Artic SAR har en indelning mellan olika länder där Sverige och Finland har en liten del. Vid brand till sjöss är uppgiften att bistå fartygets befälhavare som äger händelsen. Kan tvinga befälaren gå in i nödhamn. Hjälpa till med rökdykning för att evakuera. När man är på väg till hamn kan man skicka ut MIRG styrka för att förbereda ankomst till hamnen och genom taktisk stödjande behovsanpassad stödja ledning. Har nu inte samråd bara med de nordiska länderna utan med de 9 avtalade länderna om hur man kan jobba ihop enligt lagstiftningen.

Frågan till Lasse blev, vad vill han att gruppen ska göra? Öppenhet om förändring och att ta med bilden hem samt att tänka på samma processer med utbildningar språket kanske utbildning på engelska gemensamma procedurer. Vårt språk inom sjöfarten är engelska. Glöm inte att det finns många möjligheter. Norge har sitt Ledningsstöd och undrar om det kan vara något för MIRG att stödja befälhavaren med. Kanske inte ska skicka ut mer folk utan behovsanpassade resurser. Den vidgade synen är bra.

Ta med hem och beskriv konceptutveckling hemma. Frågan tas upp på nästa möte. Powerpoint bilder kommer med minnesanteckningarna.

1. Nytt från de nordiska länderna

Danmark

Budget förhandling ska ske om 175 miljoner där kommuner ska spara samma besparing i staten. Beredskapsstyrelsen kanske ska skär ner ¼ av budgeten.

Haga II beskriver utveckling av bl. a USAR gemensamma moduler. Danmark kommer att vara ordförande för Haga från 2015.

Kan påverka Nordred då det finns vissa krafter som vill styra in mer Nordiskt samarbete till Nordred och Haga är mera som ett paraply.

Mera strukturerat och mer arbeta i de konstellationer som redan finns.

Nordiska beredskapsplan vid eftersök i gränsen har pågått länge enligt polisen. Finns redan många olika grupper. Utveckla Nordred till mer operativa frågor. Nordred gruppen kan utökas. Vissa frågor ligger i särskild grupp. Räddningstjänstfrågor för sjö och flyg.

Finland

Dåliga tider så stora nedskärningar kommer att göras. Förslag minska med 22 Räddningverk. Hoppas på att inte behöva göra personal nedskärningar. Introduktionen av 6 gemensamma Nödcentralen löper enligt plan inga problem. Operativt ledningssystem håller på att anskaffas och går också enligt plan. Publicerat en rapport om Artic finansierat av Inrikesministeriet

Norge

Sammanlagningen av huvudräddningscentralen kommer att också att innebära att man har en Räddningsdirektör i Sola även för Bodö. Norges Nationell resursdatabas, RESREG, beslutades nej till register 2015 fortsätter att arbete kanske 2016. Har tittat på Svenska databasen i RIB.

Kari orienterade om den norska Brannstudien klar dec 2013 om Brann- og reddningsvesenets organisation og resursbruk.

Polisanalysen, kriminella politisk aspekt och inte räddningstjänst. 27 ska bli färre men mera kraftiga och robusta. Har inte tagit beslut än för ny regering.

Brannstudien innehåller större ämnesområden. Brandberedskapen fungerar bra men är tvungna att bygga större områden med tanke på framtiden. Eventuellt samma gränser för polis och räddningstjänst. Polisen ansvarig för kriser inte kommunen. Kommunförbund vill att det ska vara på kommunnivå. Händelsen är polisens men samhället måste ta hand om händelseresultatet.

Viktigt med Nödalarmering centralen gemensamt med brann och polisen. Ett projekt med samlokalisering brann och politi jobbar tillsammans men sjukvården skärmar sig lite.

Sverige

Regeringsuppdrag E - Call Bosse Andersson MSB

Från 2017 ska alla nya personbilar och lätta lastbilar ha en larmfunktion vid en trafikskadesituation där ex om en krockkudde utlöses ska larm gå automatiskt till 112. Samtidigt kopplas ett samtal upp med 112 centralen. En viktig fråga är integriteten och den frågan ska behandlas när man vet vilken typ av utrustning som sätts in fordonet. Larmet använder befintlig infrastruktur. Det ska även

finnas en manual larmväg via en knapp i fordonen. Viktig information om fordonet och plats för händelsen skickas vid larm. Genom att använda ett tilläggsystem som Crash Recovery System kan sprängskisser och viktig information om det aktuella fordonet ges och detta underlättar för räddningsstyrkorna att genomföra säkra insats. I Norge går larmet till trafikverket som förslag då de är ansvarig för vägarna.

Konferensen 2015

Frågan han inte beredas vi mötet men det är viktigt att komma igång så fort som möjligt i höst. Frågeställningar till mötet var;

Mål för konferensen?

Målgrupp?

Tidpunkt och Plats?

Arbetsgrupp bildas deltagare?

Finansiering erfarenheter från Finland och Norge?

Förslag och synpunkter skickas till Monica inom fjorton dagar eller snarast.

2. Hemsidan för Nordred

En genomgång av användarstatistik på hemsidan Nordred.org under ett år visar att sidan används sporadiskt. Sidan används mest av svenska inloggar följt av Norge, Finland och Danmark.

Vad man söker på är främst Nordred avtalet och lokala avtal. Uppgifter om Gränsräddningsråden besöks också. Sidan behöver städas på rubriker då vissa endast innehåller tunn information. Viktigt att länka till de nordiska sidorna där så är möjligt.

Till nästa möte ska ett utkast presenteras. Tidigare fick Monica, Kari, Gudrun och Anna i uppdrag att komma med ett förslag. Arbetet bör fortsätta och ett utkast bör visas på nästa möte.

Nästa möten 2014

Nästa möte är i Finland den 27- 28 oktober

OBS NYTT DATUM

Mötet avslutades

Ordförande Kjell Wahlbeck avslutade mötet och tackade alla för ett engagerande arbete. Han önskade alla välkomna till Finland i oktober

Till nästa möte

Hur jobbar vi i framtiden?

Ta med detta hem och fundera hur vi kan förbättra samarbetet det finns en förväntan på vårt arbete.

Även frågan om mandat och inriktningar och resonera kring formerna till nästa möte. Förmedla detta resonemang till Gudrun som inte kunde delta på mötet.

Indikering av skogsbränder

Vid mötet bestämdes att Finland, Sverige och eventuellt Norge bildar en arbetsgrupp för att se på gemensam utveckling.

Sverige bjuder in till ett möte med Meteorologiska institutet som är ansvarigt i Finland. Vi vill hitta former för övervakning samt ett genomföra ett studiebesök på Meteorologiska Institutet. Inbjudan går till alla i NORDRED gruppen innan nästa möte med redovisning på nästa möte.

Gränssamverkan

Monica kontaktar länsstyrelsen i Luleå, Stockholm och Malmö för att se hur man löser samarbetet över gränsen då det inte finns något särskilt Gränsräddningsråd här. Det finns dock ett ganska nytecknat samarbetsavtal mellan Räddningstjänsten Malmö och Köpenhamn. Kari, Per och Jan Gert stämmer av på sin sida gränsen. En redovisning ska göras på nästa möte.

Erfarenhetsåterföring

Erfarenhetsåterföring, alla konstaterar att läget är "förtvivlat dåligt".

Hur får vi till en ärlig process?

Till nästa möte, hur går vi vidare? Alla

Nytt RITS /MIRG koncept Sjöfartsverket

Ta med hem och beskriv konceptutveckling hemma. Frågan tas upp på nästa möte.

Hemsida

Till nästa möte ska ett utkast på ny hemsida presenteras. Tidigare fick Monica, Kari, Gudrun och Anna i uppdrag att komma med ett förslag. Arbetet bör fortsätta och ett utkast bör visas på nästa möte

